

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 7. november 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1 til L 55, forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Ophævelse af bestemmelser om kompenserende marine virkemidler ved etablering eller udvidelse af havbrug), stillet den 26. oktober 2020 af Miljø- og Fødevareudvalget.

Spørgsmål nr. 1 til L 55

”Vil ministeren kommentere til henvendelsen af 21/10-20 fra Dansk Akvakultur om kompenserende marine virkemidler, jf. L 55 - bilag 3?”

Svar

Henvendelsen fra Dansk Akvakultur fremhæver fire kritikpunkter, som også blev rejst i deres høringssvar.

I det første kritikpunkt fremfører Dansk Akvakultur, at de mener, at det faglige grundlag for muslingeopdræt som kompenserende marint virkemiddel er på plads.

Jeg kan hertil sige, at det er korrekt, at den isolerede effekt af produktion af muslinger som et generelt marint virkemiddel til at fjerne næringsstoffer fra vandmiljøet er veldokumenteret. Hvorvidt man ønsker at anvende muslingeopdræt som et kompenserende marint virkemiddel er derimod en anden sag. Forskellen består i, at *generelle marine virkemidler* potentielt, afhængigt af en række specifikke lokale forhold, vil kunne anvendes, til at reducere næringsstoffer i et i forvejen belastet havmiljø, mens *kompenserende marine virkemidler* benyttes til at fjerne næringsstoffer der følger af en bevidst merforurening, f.eks. fra et nyt eller udvidet havbrug. Denne sondring er væsentlig, idet den indebærer et klart politisk valg. Ønsker man at tilgodese havbrugssektoren gennem tilladelser til yderligere bevidst merforurening af havet og lokal miljøpåvirkning, for efterfølgende at kompensere for den øgede næringsstofftilførsel gennem muslingeopdræt? Det gør regeringen ikke. Tiden er ikke inde til at spille hasard med tilstanden i vores vandmiljø, der i forvejen er presset.

Det er i den forbindelse væsentligt at pointere, at havbrug, ud over næringsstoffer, også udleder andre stoffer, der påvirker vandmiljøet. De udleder antibiotika, som anvendes til bekæmpelse af sygdomme hos fiskene, og de udleder biocider, der anvendes som anti-foulingsmidler til imprægnering af netburene. Havbrugene udleder disse stoffer direkte i havet, og hverken muslingeopdræt eller andre teknologier kan bortrense stofferne fra havbrugenes udledning.

Endelig udleder havbrug også store mængder organisk materiale, der yderligere kan forværre tilstanden i vandmiljøet, idet organisk materiale er en medvirkende faktor til lokalt iltvind. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at kompenserende muslingeopdræt også udleder organisk materiale, hvilket yderligere vil presse vandmiljøet.

Samlet set vil en forøgelse i størrelse eller antal af havbrug, og dertilhørende kompensationsanlæg af muslinger, føre til forøgelse af udledningen af både uønskede stoffer og organisk materiale, som ikke kan bortrensnes, og som derfor vil forringe tilstanden i vandmiljøet yderligere. Og da vandmiljøet er presset, ønsker regeringen ikke at understøtte yderligere vækst i havbrugssektoren i form af nye eller større havbrug.

Dansk Akvakultur påpeger dernæst, at Lovforslag L 55 er i strid med den af EU- Kommissionen godkendte strategi for dansk akvakultur. Med lov nr. 680 af 8. juni 2017 var der et ønske om at forbedre vækstmulighederne for dansk havbrugsproduktion udover, hvad der var forudsat i strategien samtidig med, at strategiens målsætninger og indsatsbehov blev respekteret. Lovforslag L 55 påvirker desuden ikke den eksisterende havbrugsproduktion, men begrænser mulighederne for en potentiel udvidelse af sektoren. Det er derfor vurderingen, at det forhold, at muligheden for kompenserende marine virkemidler ved havbrugsproduktion nu ikke realiseres, ikke ændrer på målene for den danske akvakulturstrategi 2014-2020. Med lov nr. 680 af 8. juni 2017 var det hertil vurderingen, at muligheden for anvendelse af kompenserende marine virkemidler ved havbrugsproduktion ikke ændrede på de forudsætninger, som relaterer sig til EU's Hav- og fiskeriudviklingsprogram, hvorfor det ikke er fundet relevant at orientere Kommissionen hverken dengang eller nu.

For så vidt angår Dansk Akvakulturs bemærkning om, at en ensidig satsning på intensive og teknologitunge anlæg blokerer udvikling af økologisk akvakultur, skal det bemærkes, at lovforslaget ikke omhandler mulighederne for at omlægge havbrug og/eller dambrug til økologisk produktion.

Afslutningsvis påpeger Dansk Akvakultur, at salt- og ferskvandsdambrug ikke per se er mere miljøvenlige end havbrug. Den for mig afgørende forskel mellem havbrug og landbaserede salt- og ferskvandsopdræt ligger i de landbaserede anlægs muligheder for at anvende og fortsat udvikle teknologier til bortrensning af næringsstoffer, udledningsovervågning og –kontrol. Moderne landbaserede anlæg bortrenser som udgangspunkt over halvdelen af udledningen af produktionens næringsstoffer, og denne teknologi forbedres kontinuerligt. Tilsvarende teknologier, som effektivt kan bortrense næringsstoffer fra havbrugs udledning, findes ikke. Hertil kommer landbaserede anlægs fordele relateret til ingen eller reduceret anvendelse af antibiotika og kobberholdige antifoulingsmidler, og ikke mindst en betydelig rensning for organisk materiale, som ellers kan medvirke til iltsvind.

Lea Wermelin

/

Henrik Hedeman Olsen